

Metodika k vytváření a podávání kandidátních listin pro volby do zastupitelstev obcí konaných v roce 2026

Obsah:

Právní úprava	2
Termín voleb	2
Kdy a komu podat kandidátní listinu - registrační úřad	2
Zveřejnění a předání informací o počtu podpisů na peticích ...	2, 3
Kandidát	3
Neslučitelnost funkcí	3
Kandidátní listiny a jejich přílohy:	4
- Typ volebních stran	4
- Vzory kandidátních listin, prohlášení kandidáta, petice	4
- Počet kandidátů uvedených na kandidátní listině	4
Zmocněnec	5
Způsob podání kandidátních listin	5
Doplňování kandidátů do kandidátní listiny	6
Přezkoumání kandidátních listin	6
Rozhodnutí registračního úřadu	6
Odvolání kandidáta/vzdání se kandidatury	7
Kdy se volby v obci nebudou konat?	7
Tisk a korektury hlasovacích lístků	8
Odkaz na webové stránky, telefonní kontakty	8

Právní úprava:

Ústavní zákon č. 1/1993 Sb., Ústava České republiky, ve znění pozdějších předpisů

[**zákon č. 491/2001 Sb.**](#), o volbách do zastupitelstev obcí a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů, **znění účinné do 31. 12. 2025** (dále jen „zákon o volbách do zastupitelstev obcí ve znění účinném do 31. 12. 2025“)

[**zákon č. 88/2024 Sb.**](#), o správě voleb, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o správě voleb“)

[**vyhláška č. 353/2025 Sb.**](#), o provedení zákona o správě voleb

[**vyhláška č. 59/2002 Sb.**](#), o provedení některých ustanovení zákona č. 491/2001 Sb., o volbách do zastupitelstev obcí a o změně některých zákonů (dále jen „vyhláška o volbách do ZO“).

Termín konání voleb

Čl. 102 odst. 2 Ústavního zákona č. 1/1993, Ústava České republiky stanoví, že volby do zastupitelstev obcí se konají **v prvním celém týdnu měsíce října** roku, v němž volební období uplyne. Aplikací tohoto ustanovení je již známo, že **volby do zastupitelstev obcí se uskuteční ve dnech 9. a 10. října 2026.**

Registračními úřady jsou pověřené obecní úřady.

Kandidátní listiny se příslušnému registračnímu úřadu podávají **nejpozději do 66. dne přede dnem voleb, tzn. do 4. 8. 2026 do 16 hodin.** Doporučujeme podat kandidátní listinu co nejdříve po vyhlášení voleb prezidentem republiky.

[**\(Přehled termínů a lhůt pro volby do zastupitelstev obcí\)**](#)

Zveřejnění a předání informací

Poté, co zastupitelstvo obce stanoví počet členů, který má být volen, je povinností obecního úřadu, a to nejpozději 83 dnů přede dnem voleb, tj. **do 18. 7. 2026:**

- **oznámit registračnímu úřadu** počet členů zastupitelstva, který má být zvolen, a to i v případě, kdy zastupitelstvo obce počet členů zastupitelstva podle § 68 odst. 3 zákona o obcích nově neurčilo
- **zveřejnit informaci** o počtu členů zastupitelstva obce, který má být zvolen a potřebný počet podpisů na peticích, **na úřední desce** (i způsobem umožňujícím dálkový přístup). Tyto informace mohou být uveřejněny i způsobem v místě obvyklým.
- **nad rámec** zákonem uložených povinností obecního úřadu **je vhodné, aby obecní úřad** současně **navíc oznámil a zveřejnil informaci o tom, který registrační úřad (pověřený obecní úřad) bude pro danou obec vykonávat činnost registračního úřadu**

Počet podpisů na peticích

Potřebný počet podpisů voličů je stanoven v příloze č. 1 zákona o volbách do zastupitelstev obcí; číslo vypočtené podle přílohy se zaokrouhluje na celé číslo směrem nahoru.

Ministerstvo vnitra poskytlo registračním úřadům a obcím údaje o potřebných podpisech na petici, údaje naleznete [zde](#)

Kandidátem může být:

Státní občan České republiky, který druhý den voleb, **dosáhl věku nejméně 18 let** a **je v obci, městě přihlášen k trvalému pobytu**, a **státní občan státu Evropské unie**, který druhý den voleb, **dosáhl věku nejméně 18 let**, je držitelem **osvědčení o registraci k přechodnému pobytu** na území nebo **povolení k trvalému pobytu** a **je přihlášen k pobytu v této obci**, u něhož **není překážka ve výkonu volebního práva** spočívající v zákonem stanoveném omezení osobní svobody z důvodu výkonu trestu odnětí svobody nebo výkonu zabezpečovací detence, nebo překážka ve výkonu práva být volen.

K neslučitelnosti funkcí

Neslučitelnost funkcí nastává dnem zvolení – zákon umožňuje kandidovat i takové osobě, jejíž stávající funkce, kterou vykonává, by byla v případě zvolení členem zastupitelstva obce neslučitelná. Neslučitelnost funkcí by se řešila teprve po té, kdy by dotýčný mandát získal.

Zánik mandátu by vyslovilo příslušné zastupitelstvo.

V případě neslučitelnosti funkcí, která nastane dnem zvolení členem zastupitelstva obce, nevysloví příslušné zastupitelstvo zánik mandátu na ustavujícím zasedání, ale umožní takto zvolenému členu zastupitelstva obce, aby do 3 dnů po ustavujícím zasedání učinil právní úkon směřující ke skončení pracovního poměru. Pokud člen zastupitelstva obce nepředloží do 3 měsíců po ustavujícím zasedání příslušnému starostovi nebo primátorovi doklad o tom, že důvod neslučitelnosti funkcí pominul, rozhodne zastupitelstvo o zániku mandátu.

Neslučitelnost nastává např. v těchto případech:

Vedoucí odboru městského úřadu – jmenovaný zaměstnanec obce

Matrikář – výkon přenesené působnosti pro obec, v níž by byl zvolen

Zaměstnanec téže obce vykonávající agendu legalizace a vidimace, vydávání ověřených výstupů z CzechPointu, agendu evidence obyvatel a agendy správy místních poplatků.

Zaměstnanec téže obce vykonávající agendu stavebního odboru.

Zaměstnanec obecního úřadu obce s rozšířenou působností, vykonávající přímo státní správu pro území obce, kde funguje jako zastupitel nebo by šlo o zaměstnance jmenovaného starostou.

Tajemník téhož úřadu, do jehož zastupitelstva by byl zvolen.

Zaměstnanec krajského úřadu vykonávající činnost přímo se vztahující k územní působnosti příslušné obce.

Neslučitelnost nenastává např.:

Zaměstnanec obce vykonávající výhradně pomocné, servisní (IT) nebo manuální práce
Strážník obecní policie

Tajemník městského úřadu – obecního úřadu – pokud by vykonával funkci člena zastupitelstva v jiné obci, než ve které vykonává funkci tajemníka

Asistentka obecního úřadu – nevykonává-li současně přenesenou působnost (např. CzechPoint nebo vidimaci a legalizaci).

Příslušník Policie ČR, příslušník HZS ČR, voják z povolání

Účetní obce, pokud vykonává pouze práci účetní

Ředitel základní školy zřízené jako příspěvková organizace obce

KANDIDÁTNÍ LISTINY

Politická strana nebo politické hnutí mohou být součástí pouze jedné volební strany pro volby do téhož zastupitelstva. Volební subjekt může podat pouze jednu kandidátní listinu pro volby v dané obci. Podává-li politická strana a politické hnutí listinu samostatně, nemůže již být pro volby do téhož zastupitelstva součástí jiné volební strany.

Kandidát může kandidovat pouze na jedné kandidátní listině volební strany pro volby do téhož zastupitelstva.

Na kandidátní listině politické strany nebo hnutí mohou být uvedeni i kandidáti, kteří jsou členy jiné politické strany nebo politického hnutí, taktéž i kandidáti „bez politické příslušnosti“.

TYP VOLEBNÍCH STRAN

Zákon o volbách do zastupitelstev obcí připouští následující typy volebních stran:

1. **registrované politické strany a politická hnutí**, jejichž činnost nebyla pozastavena (*registrované Ministerstvem vnitra podle zákona č. 424/1991 Sb.*)
2. **koalice** registrovaných politických stran a hnutí, jejichž činnost nebyla pozastavena
3. **nezávislý kandidát** (jako samostatně kandidující osoba)
4. **sdužení nezávislých kandidátů** – speciální subjekt, který vzniká ze zákona o volbách – nepodléhá žádné registraci, lze jej charakterizovat jako dohodu kandidátů o tom, že budou kandidovat společně na jedné kandidátní listině
5. **sdužení politických stran nebo politických hnutí a nezávislých kandidátů**

Vzory jednotlivých typů kandidátních listin, prohlášení kandidátů, vzor petičních archů a pomocný formulář pro výpočet věku kandidátů ke druhému dni voleb naleznete na webových stránkách Kraje Vysočina.

Počet kandidátů na kandidátní listině:

Podle rozhodnutí zastupitelstva obce, pokud zastupitelstvo nerozhodne, volí se stejný počet členů zastupitelstva jako v uplynulém volebním období. V obcích, kde se bude volit 7 a méně členů zastupitelstva, může volební strana na kandidátní listině uvést nejvýše tolik kandidátů, kolik činí počet členů volených do zastupitelstva obce zvýšený o jednu třetinu a zaokrouhlený na celé číslo dolů.

Tzn. v obci, kde je voleno

sedmičlenné zastupitelstvo - na kandidátní listině je možno uvést **9 kandidátů**

šestičlenné zastupitelstvo - na kandidátní listině je možno uvést **8 kandidátů**

pětičlenné zastupitelstvo - na kandidátní listině je možno uvést **6 kandidátů**

V obcích, kde je voleno **vícečlenné zastupitelstvo**, je možno uvést **maximálně tolik kandidátů, kolik činí počet členů volených do zastupitelstva obce.**

Zmocněnec:

Za volební stranu (vyjma nezávislého kandidáta) jedná zmocněnec, který je na kandidátní listině uveden.

Zmocněncem ani náhradníkem zmocněnce nemůže být:

- osoba mladší 18 let
- osoba s omezenou svéprávností
- **kandidát.**

Pro určení, že dotyčný je zmocněncem postačí jeho uvedení na kandidátní listině. Úkony zmocněnce je volební strana vázána.

Volební strana má právo **písemně odvolat zmocněnce**, v tom případě nastupuje náhradník zmocněnce, je-li na kandidátní listině uveden. Pokud náhradník zmocněnce na kandidátní listině uveden není, má strana právo zmocněnce dojménovat kdykoliv do dne voleb. **Zmocnění zaniká** okamžikem **doručení odvolání zmocněnce registračnímu úřadu**. (Krajský soud v Českých Budějovicích - 22A 4/2011 zmocněnce lze odvolat a nahradit až do dne voleb).

Zmocněnec by měl být nepřetržitě k dispozici – aby reagoval na případné výzvy registračního úřadu k odstranění nedostatků na kandidátní listině nebo v prohlášení kandidáta. Není možné, aby v případě nepřítomnosti zmocněnce za něj jednal náhradník, ten nastupuje pouze tehdy, je-li zmocněnec odvolán.

Kdo může odvolat zmocněnce:

kandidátní listina politické strany/politického hnutí – statutární zástupce politické strany nebo politického hnutí

kandidátní listina koalice – statutární zástupci všech stran, které koalici tvoří

kandidátní listina sdružení nezávislých kandidátů – všichni kandidáti uvedení na kandidátní listině

kandidátní listina sdružení politické strany/hnutí a nezávislých kandidátů – statutární zástupce politické strany nebo politického hnutí a všichni nezávislí kandidáti

ZPŮSOB PODÁNÍ KANDIDÁTNÍCH LISTIN

osobně – v listinné podobě

poštou – v listinné podobě – musí být doručeno registračnímu úřadu do 4. 8. 2026 do 16 hodin, nestačí dát k poštovní přepravě

elektronicky – Zaslání z datové schránky zmocněnce + kandidátní listina ve formě platného výstupu autorizované konverze

Zaslání z datové schránky zmocněnce + v příloze je kandidátní listina s elektronickým podpisem osoby oprávněné jednat jménem politické strany

Podání kandidátní listiny podepsané uznávaným elektronickým podpisem

Kandidátní listina s uznávaným elektronickým podpisem (podpisy) může být registračnímu úřadu zaslána elektronicky, tj. prostřednictvím jakékoli datové schránky nebo emailu.

Kandidátní listinu **nelze** registračnímu úřadu zaslat **emailem bez uznávaného elektronického podpisu.**

Bližší podrobnosti k podání kandidátních listin elektronicky naleznete [zde](#).

O převzetí kandidátní listiny vydá registrační úřad potvrzení.

V potvrzení o převzetí kandidátní listiny může registrační úřad popsat mj. závady, které byly během převzetí kandidátní listiny a jejích příloh zjištěny, popř. zda byly odstraněny na místě, popř. registrační úřad uvede **výzvu k odstranění nedostatků na kandidátní listině.**

Potvrzení o převzetí kandidátní listiny registrační úřad předá zmocněnci volební strany nebo nezávislému kandidátovi.

Doplňování kandidátů do kandidátní listiny

Podle § 22 odst. 2 zákona o volbách do zastupitelstev obcí ve znění účinném do 31. 12. 2025 má volební strana prostřednictvím svého zmocněnce, (vyjma nezávislého kandidáta) právo **do 60. dne do 16 hodin, tzn. do 10. 8. 2026 do 16 hodin doplňovat do kandidátní listiny další kandidáty a vzájemně měnit jejich pořadí.**

Po uplynutí této lhůty již nelze pořadí kandidátů uvedených na kandidátní listině měnit, ani doplňovat další kandidáty.

Přezkoumání kandidátních listin

Pokud kandidátní listina nemá náležitosti podle § 22 zákon o volbách do zastupitelstev obcí ve znění účinném do 31. 12. 2025 nebo pokud údaje uvedené v kandidátní listině jsou nesprávné (chybně uvedený název, chybné údaje o kandidátech) nebo není-li k ní připojena petice nebo prohlášení kandidáta, popřípadě petice neobsahuje potřebný počet podpisů, **vyzve registrační úřad písemně** prostřednictvím zmocněnce volební stranu nebo **nezávislého kandidáta nejpozději 58 dnů, přede dnem voleb, tzn. do 12. 8. 2026,** aby závady odstranil do 53 dnů přede dnem voleb, tzn. **do 17. 8. 2026 do 16 hodin.**

Vady na kandidátní listině může odstranit zmocněnec volební strany nebo nezávislý kandidát i bez výzvy, nejpozději však do 53. dne do 16 hod, tzn. do 17. 8. 2026 do 16 hodin. (nejčastěji doplnění titulu, změna povolání, politická příslušnost, sňatek kandidátky, atd.)

Registrace, škrtnutí kandidáta, odmítnutí kandidátní listiny

Termín pro vydání rozhodnutí o registraci, škrtnutí kandidáta, odmítnutí kandidátní listiny je do 48 dne přede dnem voleb, což odpovídá datu **22. 8. 2026.**

Rozhodnutí se vyvěsí na úřední desce registračního úřadu. **Za doručené se rozhodnutí považuje třetím dnem ode dne vyvěšení.**

Komu bude registrační úřad doručovat písemné vyhotovení rozhodnutí?

Tomu, kdo je oprávněn domáhat se ochrany u soudu proti tomuto rozhodnutí, a to:

rozhodnutí o škrtnutí kandidáta

- volební straně, na jejíž kandidátní listině byl kandidát uveden
- škrtnutému kandidátovi

rozhodnutí o odmítnutí kandidátní listiny

- volební strana, jejíž kandidátní listina byla odmítnuta (doručuje se zmocněnci)

rozhodnutí o registraci kandidátní listiny

- volební straně, jejíž kandidátní listina byla zaregistrována (zmocněnci nebo nezávislému kandidátovi)
- všem volebním stranám, které podaly kandidátní listinu do zastupitelstva obce (zmocněncům nebo nezávislým kandidátům)

Prioritně se doručuje do datové schránky, má-li ji zmocněnec nebo nezávislý kandidát k dispozici nebo prostřednictvím České pošty, s. p.

Odvolání kandidátů/vzdání se kandidatury

Kandidát se může do 48 hodin před zahájením voleb vzdát písemně své kandidatury.

Kandidáty uvedené na kandidátní listině politické strany, politického hnutí nebo jejich koalic **může odvolat zmocněnec.**

Kandidáty uvedené na kandidátní listině sdružení nezávislých kandidátů a kandidátní listině sdružení politické strany nebo hnutí a nezávislých kandidátů **nemůže zmocněnec odvolat.** Kandidáti uvedení na kandidátní listině těchto subjektů se mohou pouze sami vzdát kandidatury.

Je-li kandidát odvolán nebo se vzdá kandidatury do registrace kandidátní listiny, nebude uveden na hlasovacím lístku a pořadí kandidátů uvedených na kandidátní listině se posune směrem vzhůru.

Pokud je kandidát odvolán nebo se vzdá kandidatury po registraci kandidátní listiny, může tak učinit nejpozději do 48 hodin před zahájením hlasování, zůstává uveden na hlasovacím lístku a ve volební místnosti se vyvěsí oznámení o odvolání nebo vzdání se kandidatury.

Kdy se volby v obci nebudou konat?

Pokud dojde k situaci, že **počet kandidátů uvedených na všech kandidátních listinách podaných pro konkrétní obec nedosahuje nadpoloviční většiny počtu členů zastupitelstva, který má být volen, popř. je menší než pět**, registrační úřad zaregistruje všechny kandidátní listiny (jsou-li bezvadné) podané pro volby do zastupitelstva obce i přesto, že je mu známo, že počet kandidátů uvedených na všech kandidátních listinách podaných v obci nedosahuje nadpoloviční většiny počtu volených členů, popř. je menší než pět. **Pokud volby v obci neproběhnou, dnem voleb zaniknou mandáty členů zastupitelstva – v tom případě nastupuje správce obce, kterého jmenuje Ministerstvo vnitra.**

Po ukončení registrace registrační úřad **vylosuje čísla** pro označení pořadí volebních stran na hlasovacím lístku pro volby do zastupitelstva příslušné obce. Do losování nezahrne volební strany, jejichž kandidátní listina nebyla zaregistrována.

V případě, kdy je podán opravný prostředek soudu proti rozhodnutí registračního úřadu např. o odmítnutí registrace, pojem „po ukončení registrace“ je třeba chápat tak, že registrační úřad ověří u příslušného krajského soudu, zda byla podána stížnost na neprovedení registrace volebního subjektu. **V případě, že soudu stížnost podána byla, není možno čísla pro označení pořadí kandidujících subjektů losovat až do okamžiku rozhodnutí soudu.**

Tisk hlasovacích lístků

Registrace kandidátní listiny je podmínkou pro tisk hlasovacího lístku.

Po registraci kandidátních listin a po vylosování čísel pro označení pořadí volebních stran na hlasovacím lístku zajistí registrační úřad tisk hlasovacích lístků.

Korektury hlasovacích lístků

Správnost údajů o volební straně a jejích kandidátech na hlasovacím lístku má právo zmocněnec volební strany, o nezávislém kandidátovi tento kandidát, ověřit před jeho vytištěním, pokud tohoto práva využije do 2 pracovních dnů po výzvě registračního úřadu.

Odkaz na webové stránky, telefonní kontakty

Webové stránky:

[Krajský úřad Kraje Vysočina](#)

[Ministerstvo vnitra](#)

Telefonní kontakty na zaměstnance Krajského úřadu Kraje Vysočina zabývající se problematikou voleb:

Mgr. David Marek	564 602 183 724 650 246	marek.d@kr-vysocina.cz
Mgr. Ivana Schimmerová	564 602 179 724 650 181	schimmerova.i@kr-vysocina.cz
Ing. Bc. Andrea Schwammenhöferová	564 602 180	schwammenhoferova.a@kr-vysocina.cz